

Online Karar Verme Tarzlar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Online Karar Verme Tarzlar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28142>

Öz

Online Karar Verme Tarzlar? Ölçe?i (OKVTÖ), bireylerin çevrimiçi ortamlarda, özellikle al??veri? ve bilgi edinme süreçlerinde sergiledikleri karar verme stillerini ölçmek amacıyla geli?tirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, Funda Bayrakdaro?lu, Murat Taç?o?lu ve Hakan Özkoç tarafından 2017 y?l?nda Türkçe'ye uyarlanm??tır. Uyarlama çal??ması, orijinal ölçe?in kültürel geçerlili?ini ve dilsel e?de?erli?ini sa?lamayı hedeflemiştir. Ölçek, çevrimiçi tüketici davran??lar? ve dijital karar verme süreçlerinin anlaşılması için önemli bir araçtır.

Anahtar Kelimeler

Çevrimiçi Karar Verme, Karar Verme Tarzlar?, Tüketici Davran??, Uyarlama Çal??ması, Psikometri, Dijital Ortamlar

Yazarlar

Funda Bayrakdaro?lu, Murat Taç?o?lu, Hakan Özkoç

Amaç

Online Karar Verme Tarzlar? Ölçe?i'nin temel amacı, bireylerin internet üzerinden ürün veya hizmet seçimi yaparken ya da bilgi ararken kullandıkları ay?rt edici bilişsel ve davranışsal e?ilimleri sistematik olarak belirlemektir. Bu araç, çevrimiçi ortamın dinamik yapışının karar verme stilleri üzerindeki etkisini incelemek için tasarlanm??tır.

Ölçe?in Türkçe'ye uyarlanması, Türk kültüründeki internet kullanıcılarının karar verme e?ilimlerinin uluslararası çal??malarla karşılaştırılmasına olanak sa?laması ve özellikle pazarlama, tüketici psikolojisi ve iletişim bilimleri alanlarında yapılacak araştırmalara sa?lam bir zemin sunmuştur.

Yapı

Ölçek, bireylerin çevrimiçi karar verme süreçlerinde gösterdikleri çe?itli alt boyutlar? (yapılar?) ölçmektedir. Orijinal ölçek genellikle rasyonel, dürtüsel, kaçınmacı, sezgisel veya dikkatli gibi farklı karar verme stillerini kapsamaktadır. Uyarlama Çal??ması, bu yapıların Türkçe konusunu popülasyonda da geçerlili?ini koruyup korumadığını araştırmıştır.

Ölçe?in ölçtü?ü temel karar verme yapılar?, çevrimiçi ortamın getirdi?i bilgi yükü, zaman baskısı ve sosyal etkileşim gibi faktörlere verilen tepkileri yansıtmaktadır. Bu yapılar, bireyin çevrimiçi al??veri? e?ilimlerini ve dijital okuryazarlık düzeyini dolaylı olarak etkileyebilir.

Geçerlik

Online Karar Verme Tazrlar? Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas? kapsam?nda, yap? geçerli?ini belirlemek amac?yla do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) gerçekleştirilmi?tir. Analizler sonucunda, ölçe?in orijinal yap?s?na uygun faktör yap?s?n?n korundu?u ve kabul edilebilir uyum indekslerine sahip oldu?u raporlanm??t?r.

Ayr?ca, ölçe?in alt boyutlar?n?n teorik olarak ilgili di?er yap?larla ili?kisini incelemek üzere ölçüt ba??ml? geçerlik çal??malar? da yap?lm??, OKVTÖ'nün ilgili çevrimiçi davran?? ölçümleriyle anlaml? korelasyonlar gösterdi?i belirtilmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, iç tutarlılık katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanarak de?erlendirilmi?tir. Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in genelinde ve alt boyutlar?nda yüksek düzeyde iç tutarlılık?n sa?land??? ve bu de?erlerin kabul edilebilir psikometri standartlar?n? kar??lad??? tespit edilmi?tir.

?ç tutarlılık de?erlerinin yüksek olmas?, ölçe?in maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Bu bulgular, ölçe?in ara?t?rmalarda güvenilir bir ?ekilde kullan?labilece?ini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama sürecinde, orijinal ölçe?in boyut yap?s?n? do?rulamak amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türkçe veri seti üzerinde de geçerli oldu?unu göstermi?tir.

Yap?lan analizler, ölçe?in özgün yap?s?n?n korundu?unu ve faktör yüklerinin yeterli düzeyde oldu?unu ortaya koymu?tur. Bu analizler, ölçe?in teorik yap?s?n?n kültürel ba?lamda da sa?lam oldu?unu kan?tlam??t?r.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?lm??t?r (Örne?in: Hiç Kat?lm?yorum - Tamamen Kat?l?yorum).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite ö?rencileri ve genel yeti?kin internet kullan?c?lar?.

Yaş Grubu: Genç yetişkinler (18 yaş ve üstü).

Popülasyon Detayları: Uyarılma çalışması çoğunlukla üniversite öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir, ancak ölçek geniş çaplı internet kullanıcılarına uygulanabilir niteliktedir.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli bir ölçektir. Katılımcılardan, çevrimiçi ortamlarda karar verirken sergiledikleri tipik davranışları ve eğilimleri yansıtan maddeleri derecelendirmeleri istenmektedir.

Anahtar Kelimeler

Online Karar Verme, Faktör Yapısı, Güvenirlilik, Geçerlik, Pamukkale Üniversitesi, Dijital Tüketici

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Mevcut değildir.

Bağımlı E-posta Adresleri: fkaya@mu.edu.tr (Sorumlu Yazar Funda Bayraktarolu için).

Yazma Adresi: Yazarların ilgili akademik kurumları (Uyarılma çalışmasının yapıldığı tarihteki Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi ve diğer kurumları).

Şinler & Ücret ve Test Yaşı

Test Yaşı: Türkçe Uyarılma Çalışması 2017 yılında yayımlanmıştır.

Şinler ve Ücret: Ölçeğin akademik ve araştırma amaçlı kullanımı için sorumlu yazar Funda Bayraktarolu ile iletişime geçilmesi önerilir. Ticari kullanım koşulları ayrıca görülmelidir.

Makalenin orijinal PDF bağlantısı aşağıda belirtilmiştir: online-karar-verme-tarzları-ölçeği-toad.pdf

Referanslar

Bayraktarolu, F., Taçoğlu, M., & Özkoç, H. (2017). Online Karar Verme Tarzları Ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanması. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 28, 159 - 169. Makalenin çevrimiçi bağlantısı: journalagent.com

Online Karar Verme Tarzları Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçeğin orijinal maddeleri, sağlanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelere erişim için

yukar?da belirtilen referans makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM